

ת"פ 14651/02/16 - מדינת ישראל נגד שלום עזרן

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 14651-02-16 מדינת ישראל נ' עזרן

בפני
בעניין: כבוד השופט ארנון איתן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שלום עזרן

הנאשם

גזר דין

כתב האישום ומהלך הדיון:

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טעון הכולל תיקון כתב אישום, בעבירות של תקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ואיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין. בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש אולם המאשימה הגבילה עצמה למסגרת ענישה הכוללת צו שירות לתועלת הציבור ומאסר על תנאי.

2. על פי הנטען בכתב האישום המתוקן ביום 12.10.15 בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, ובעקבות חוב כספי של המתלון לנאשם, הגיע האחרון למקום עבודתו של המתלון בחנות קצבים שברחוב צמח השדה 76 בעיר מעלה אדומים, וביקש מהמתלון כי ישלם לו את החוב הכספי בגין ארגזי שתייה שמכר לו. בהמשך, מסר המתלון לנאשם סך של 600 ₪ בתמורה לארגזי השתייה, ובתגובה אמר לו הנאשם כי הוא חב לו 180 ₪ נוספים. המתלון אמר לנאשם כי ישלם את הסכום הנותר בעתיד, ובתגובה אמר לו הנאשם: "יש לך מזל שהילדים שלי פה" וסטר למתלון. בהמשך סטר לו פעם נוספת תוך שאמר לו: "אתה לא יודע עם מי אתה מתעסק הייתי גומר אותך פה".

תסקיר שרות מבחן:

3. בעניינו של הנאשם הוגש ביום 7.2.19 תסקיר שרות המבחן, אביא מתוכנו בתמצית. הנאשם כבן 46 נשוי ואב לארבעה ילדים בגילאי 8-18 בעליו של עסק למכר משקאות. בתסקיר פירוט אודות הרקע בו צמח הנאשם, וגיוסו לצה"ל, כשבמקביל לשירותו הצבאי החל הנאשם לעבוד בחנות המשקאות עד עמוד 1

שהפך שותף בה לפני כ-15 שנים. להתרשמות שרות המבחן מסגרת תעסוקתו זו מהווה עבורו חלק מרכזי ומשמעותי בחייו, אף שהנאשם תיאר בפניהם לחץ ומתח כתוצאה מתחושת אחריות. עוד צוין, כי במסגרת הפגישות שנערכו עמו היה הנאשם תמציתי וקונקרטי, על כן התקשו לקבל תמונה מלאה וברורה ביחס אליו. להתרשמותם, הנאשם נוטה להציג פסדה מתפקדת ונורמטיבית, זאת למרות קושי מצדו להתייחס לקשיים בחייו.

הנאשם נטל אחריות על מעשיו בשרות המבחן והביע חרטה על מעשיו. הוא תיאר את השתלשלות האירוע והרקע להתפרצותו, וציין כי תכף לאחר האירוע התחרט על מעשיו, ואף פנה למתלונן מספר ימים לאחר מכן וביקש את סליחתו. על אף זאת, להתרשמות שרות המבחן הנאשם התקשה לערוך התבוננות מעמיקה ביחס למניע הפנימי להתנהגותו האלימה, זאת בייחוד נוכח תיאוריו בפניהם כי התנהלותו זו באירוע הינה חריגה לאורחות חייו.

בבחינת גורמי סיכוי מצוין שרות המבחן כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי ושומר חוק, וכן את העובדה כי הוא נעדר רישום קודם. נוסף לכך, ההליך הפלילי מהווה גורם הרתעתי עבורו. מנגד, ובבחינת גורמי סיכון, צוין כי הנאשם מפנים את רגשותיו ומתקשה לבחון חלקים בעייתיים בחייו, ויש בכך כדי להוביל לעיתים להתפרצות מצדו.

לנאשם הוצע להשתלב בתהליך טיפולי במסגרת שרות המבחן לטיפול במצבי כעס ותסכול, והנאשם אף הביע נכונות ראשונית לכך, אולם הוא לא יכול היה להתחייב לטיפול קבוע זאת משום עיסוקיו. להתרשמותם הנאשם אינו בעל בשלות טכנית ורגשית לכך.

באשר להרשעה הפנה שרות המבחן להשפעה שיש לה על דימויו העצמי והחשש מתיגו כ"עבריו". יחד עם זאת, להתרשמותם להרשעה אין השפעה בהיבט התעסוקתי הנוכחי. בנסיבות האמורות ונוכח העדר הרשעות קודמות ועל מנת למנוע פגיעה בדימויו העצמי המלצתם הינה לשקול את האפשרות לביטול ההרשעה, והטלת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 150 שעות.

תמצית טיעוני הצדדים

4. המאשימה הפנתה לכתב האישום והעבירות אותן ביצע הנאשם. באשר לסיבות הקשורות בעבירה הפנתה לאלימות (פיסית ומילולית) בה נקט הנאשם. על פיה הערכים שנפגעו במקרה זה הינם שלמות הגוף וכן האינטרס החברתי הנוגע בהגנה על שלווה הנפש של הפרט מפני מעשה הפחדה והקנטה שלא כדין וכן הגנה על חופש הפעולה של הפרט, וכן ערכים של שלטון החוק. בהתייחס לתסקיר שרות המבחן הפנתה לעובדה כי הנאשם נטל אחריות על המעשה והביע חרטה, אולם התמונה אותה הציג הנאשם בפני שרות המבחן לא הייתה מלאה. המאשימה עומדת על הרשעתו של הנאשם, ומפנה בעניין זה לתוכנו של התסקיר וכן לגורמי הסיכון שצוינו בו. עוד הוסיפה, כי הנאשם אינו עומד בכללים שהתוו בפסיקה בנוגע לביטול הרשעה. באשר למתחם הענישה ההולם צינה, כי הוא נע החל ממאסר על תנאי ועד למאסר קצר שיכול וירוצה במסגרת עבודות שירות. בנסיבות האמורות עתרה להטלת צו של"צ, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

5. ב"כ הנאשם הפנה תחילה לנסיבותיו האישיות של הנאשם וכן לעובדה כי הוא נעדר עבר פלילי. עוד ציין, כי המעשה וכן התנהגותו של הנאשם באירוע אינם מוצדקים, והנאשם אף הביע חרטה עמוקה בשל כך בשרות המבחן וגם בפני המתלונן, אולם בבסיס האירוע עומדת הקנטתו מצד המתלונן, זאת לאחר שהוא בא לקראתו והפחית בסכום החוב. באשר לטיפול שהוצע על ידי שרות המבחן מסר, כי התנגדותו של הנאשם נעוצה הייתה בעובדה כי הייתה זו תקופת חגים המתאפיינת בעומס עבודה, ולא משום חוסר רצון לשתף פעולה עמם. הסנגור הדגיש כי לנאשם חשוב שלא ייפגע דימויו העצמי, ובנסיבותיו של מקרה זה ניתן להימנע מהרשעה, אף אם תיקבע מכסת שעות של"צ כפולה מזו שהוצעה על ידי שרות המבחן.

דיון: סוגיית ההרשעה:

6. הכלל במשפט הפלילי קובע כי נאשם שהוכחה אשמתו ונקבע כי ביצע עבירה, יורשע בדין ויישא בעונשו. הימנעות מהרשעה, הינה חריג לכלל זה, והשימוש בו נעשה במשורה בהתאם לכללים שהתוו בפסיקת בית המשפט העליון. נפסק, כי ניתן להגיע בגזר דין לתוצאה של אי הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לחומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 גדעון רומנו נגד מדינת ישראל (מיום 21.8.85)). בפסק הדין המנחה בעניין זה: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב 337(3), נקבעו שני תנאים מצטברים, המאפשרים להימנע מהרשעה ביחס לנאשם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה. "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..."

7. סבורני, כי אין בעניינו של הנאשם נסיבות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות הימנעות מהרשעה בדין. אכן, באשר לסוג העבירות אותן ביצע הנאשם, אלו כשלעצמן, מאפשרות בנסיבות מסוימות להימנע מהרשעת מי שביצע אותן. המדובר באירוע אחד בו הופנתה אלימות פיזית ומילולית, ולא נגרמה חבלה למתלונן בגין האלימות בה נקט הנאשם. מנגד, הנאשם ביצע את העבירות במקום עבודתו של המתלונן, וזאת על רקע חוב כספי אותו חב לו המתלונן. בהתאם לעובדות בהן הודה, "ביקש" הנאשם תחילה מהמתלונן כי ישולם לו החוב, אך בהמשך, ועל אף שניתן בידו חלקו הארי של הסכום, בחר הנאשם לנקוט כלפי המתלונן באלימות זאת בנוכחות ילדיו. הנאשם אף לא הסתפק במהלומה אחת, ותקף את המתלונן פעם נוספת תוך שהוא מפנה כלפיו בשלב זה גם איומים קשים. עמדתי כי מדובר באירוע חמור שראוי לגינוי בדרך של הרשעה.

7. באשר לנזק העשוי להיגרם לנאשם, הרי שבהתאם לפסיקה יש להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי כזה שיש בו לפגוע פגיעה קשה בשיקומו של הנאשם. תנאי זה, מתיישב עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול במקרים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים בשיקומו של נאשם. (ראו: רע"פ 2180/14 שמואלי נגד מדינת ישראל (מיום: 26.4.14), רע"פ 1439/13 קשת נגד מדינת ישראל (מיום 4.3.13)).

8. בהתאם לתוכנו של התסקיר, להרשעה במקרה זה אין השלכה ממשית על ההיבט התעסוקתי הנוכחי של הנאשם, בהיותו בעל עסק עצמאי לממכר משקאות, ואף הנאשם לא העמיד בפניו תשתית ראייתית

מתאימה המצדיקה בנסיבות המקרה לנקוט בדרך זו. נוסף לכך, סירב הנאשם לקבל טיפול במסגרת שירות המבחן, ולהתרשמותם אין לו את הבשלות הטכנית והרגשית המתאימה לערוך את הטיפול הנדרש לו בשלב זה. בנסיבות האמורות, שרות המבחן אינו בא בהמלצה לביטולה של ההרשעה, אלא ממליץ לשקול אפשרות זו, זאת בעיקר נוכח התרשמותם כי להרשעה ישנה השפעה על "דימויו העצמי". בהתאם להלכה, להיבט זה - "דימויו העצמי של נאשם", משקל יחסי והוא נשקל בין יתר השיקולים הנוגעים בסוגיית ההרשעה. (ראו: עניין תמר כתב שהוזכר לעיל).

9. מן האמור עולה כי במקרה זה ניתן לקבוע כי לא תהא בהרשעה כדי לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם, ואין זה אחד מאותם מקרים מיוחדים הראויים להימנות בין היוצאים מן הכלל אשר בהם תימנע ההרשעה.

מתחם העונש ההולם:

10. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, נקבע מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה המנחה, ולשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. בביצוע עבירה של תקיפה סתם, נפגעים ערכים חברתיים הנוגעים בצורך להגן על תחושת הביטחון, שלמות הגוף והכבוד של כל פרט מפני תופעת אלימות. בנוסף, בביצוע עבירת האיומים, נפגעים ערכים חברתיים של שלווה נפשו של הקורבן, חופש הפעולה והבחירה שלו. חומרה יתרה במקרה שבפנינו נעוצה בעובדה כי העבירות בוצעו על רקע חוב כספי ובמקום עבודתו של המתלונן, שם הפגיעה באותם ערכים הינה משמעותית ובולטת יותר.

12. סעיף 40 ט לחוק העונשין מונה נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בהן יתחשב בית המשפט בעת קביעת מתחם העונש ההולם. בין הנסיבות המנויות בו, על בית המשפט לבחון האם מדובר בעבירה שתוכננה מראש ומהן הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה. כאמור, הגעת הנאשם אל מקום עבודתו של המתלונן הייתה מתוכננת והיא נועדה לגבות חוב כספי. יתר על כן, למרות שבאותו מעמד ניתן בידו של הנאשם חלקו הארי של החוב המסתכם בכמה מאות שקלים, בחר הנאשם לנקוט באלימות כלפי המתלונן זאת בנוכחות ילדיו. הנאשם לא הסתפק במכה אחת ותקף את המתלונן אף לאחר מכן, כשבשלב זה אופי האיום הפך קשה יותר. מידת אשמתו בנסיבות שתוארו הינה רבה. הנאשם היה צריך להבין את הפסול במעשיו ולהימנע מהם. לצד זאת, ומבלי להקל ראש בחומרת האירוע, הרי שהאלימות בה נקט אינה ברף חומרה גבוה ולא הותירה במתלונן חבלות כלשהן.

13. עיון בפסיקות בתי המשפט מלמדת על קשת ענישה רחבה, זאת בהתאם לנסיבות האירוע, נסיבותיו של הנאשם והעדר או קיומם של עבירות נלוות לצדה, כשמתחם הענישה הינו החל ממאסר על תנאי (לעיתים לצד של"צ) ועד מאסר קצר שיכול וירוצה במסגרת עבודות שירות.

(ראו: רע"פ 4265/15 דדון נגד מדינת ישראל (22.6.15), רע"פ 10232/17 ראובן נגד מדינת ישראל (14.3.18), עפ"ג 1079-04-14 יטזב נ' מדינת ישראל (17.6.14), ע"פ 47731-04-14 שתיו נ' מדינת ישראל (18.6.14)).

גזירת העונש המתאים לנאשם:

14. בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). הנאשם כבן 46 שנים, נשוי ואב לארבעה ילדים בגילאי 8-19. הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו ונטל אחריות על מעשיו. בהתאם לעמדת שרות המבחן יש בהליך הפלילי המתנהל נגדו בשנתיים האחרונות גורם מרתיע עבורו. זוהי הסתבכותו היחידה של הנאשם עם הדין הפלילי, ואין לחובתו הרשעות קודמות, מכאן שלא מדובר במעשה המאפיין את התנהגותו של הנאשם או אורחות חייו. נוסף לכך, מאז ביצוע העבירות חלפו קרוב לארבע שנים, ובמהלך תקופה זו לא נפתחו תיקים פליליים חדשים כנגדו.

15. באיזון בין השיקולים השונים, אני סבור שבמקרה זה יש לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה.

אשר על כן לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר למשך חודשיים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום כל עבירת אלימות.
- ב. פיצוי למתלון בסך 500 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 6.9.19, ויועבר באמצעות מזכירות בית המשפט.
- ג. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 80 שעות במסגרת איחוד שירותי הצלה, בתפקידי שליחויות וסיוע כללי לצוות המקום. הפיקוח ייעשה באמצעות שירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

5129371

ניתן היום, ב' סיוון תשע"ט, 05 יוני 2019, בהעדר הצדדים.